

potrivit subîmpărțirii Britaniei Romane în 16 zone destul de bine delimitate.

Închei prin a arăta că poate nu interesul direct al sintezei de față este cel care primează pentru noi, poate nu conținutul ei, ci forma simplă, exemplar de concisă și limpede în care a fost elaborată pe baza tuturor materialelor existente într-un anumit stadiu al cercetării istorico-arheologice și într-un domeniu de importanță majoră. De altfel,

unul din recenziile cărții în discuție, C.E. Stevens, (*Journal of Roman Studies*, XLIX, 1959, I și II, p. 188) cu toate că remarca unele lipsuri mărunte și chiar scăpări care, cred eu, sînt inerente unei lucrări de acest gen, scria: „it is a splendid job”. Atît ca sinteză, cît și prin eleganța stilului, asupra căruia, firește, nouă ne era mai greu să formulăm o judecată.

Al. Barnea

Charles Thomas (ed.), *Rural Settlement in Roman Britain* (C.B.A. Research Report, No. 7) Londra: Council for British Archaeology, 1966, VI, 130 p., 12 pl., 39 fig.

Așa cum îl arată titlul, volumul este o culegere de materiale publicate sau de descoperiri efectuate pînă 1965 și prezentate la începutul aceluiași an la Oxford în cadrul unui colocviu privind așezările rurale din Britania Romană, mai curînd cele cu caracter „indigen” decît *villae* de tip roman. Ordinea aleasă pentru publicarea lor în volum este cea geografică, de la NE la SV Insulei.

Nu voi trece în revistă fiecare din cele 11 comunicări, deși acestea se arată mai mult decît niște simple dări de seamă. Cred că mai interesantă este concepția generală existentă la majoritatea autorilor, care sînt gata să folosească toate mijloacele posibile, moderne sau clasice, pentru rezolvarea uneia sau alteia din chestiunile în discuție. Așa de pildă, aerofotometria apare ca indispensabilă într-un astfel de subiect, în care numai cercetarea arheologică clasică n-ar putea da rezultate pentru că ar rămîne la suprafețe prea restrînse și fără vreun orizont. Sau, în cercetarea activității predominante dintr-o așezare rurală romano-britanică din Lincolnshire (est de Stamford), autorul ajunge la concluzii mai solide ajutîndu-se și de analiza

polenică. Evident, nici unul din mijloacele de cercetare nu este folosit independent — și astfel devin convingătoare concluziile autorilor în marea lor majoritate — ci toate converg destul de concis, uneori aproape matematic, în sensul demonstrației, chiar dacă, uneori, anumite mărturii arheologice sînt supralicitate (observația din urnă mi se pare justificată și aparține lui A.L.F. Rivet în recenzia sa din *Journal of Roman Studies*, LVII, 1967, p. 27-1).

În privința așezărilor rurale din Britania Romană, am regăsit demonstrată aici — firește nuanțată cu noi elemente — transformarea spre finele secolului I e.n. a așezărilor rurale de tip celtic în *villae* rectangulare înălțate după modelul roman. Astfel se poate conchide asupra utilității culegerii de față nu numai prin conținut și metode de lucru, dar și prin noile precizări privind delimitarea mai exactă a ceea ce este celtic și ceea ce este roman în viața rurală din Britania Romană, mai ales la începuturile contactelor romano-britanice.

Al. Barnea